

РЕШЕНИЕ

№ 777

гр. С., 14.01.2024 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ РАЙОНЕН СЪД, 145 СЪСТАВ, в публично заседание на
шести юли през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: НОРА ВЛ. МАРИНОВА

при участието на секретаря ВАЛЕНТИНА Г. НЕСТОРОВА
като разгледа докладваното от НОРА ВЛ. МАРИНОВА Гражданско дело №
20221110138500 по описа за 2022 година

за да се произнесе, взе предвид следното:

Производството е по реда на част II, дял I, чл. 124 и сл. ГПК.

Образувано е по искова молба на „Т.“ ЕАД, с която са предявени срещу И. М. П. обективно кумулативно съединени установителни искове за признаване за установено, че ответникът дължи на ищеца за сумата от 2464,48 лв., представляваща цена на незаплатена топлинна енергия за периода от м.10.2018г. до м.04.2020г. за топлоснабден имот в гр. С., аб. № .., сумата от 37,17 лв., представляваща цена на услугата дялово разпределение за периода от м.10.2018г. до м.04.2020г., ведно със законната лихва върху главниците от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 18.11.2021г. до окончателното изплащане на вземанията, сумата от 404,52 лв., представляваща обезщетение за забава при погасяване главницата за цена на топлинна енергия за периода от 15.09.2019г. до 04.11.2021г. и сумата от 8,30 лв., представляваща обезщетение за забава при погасяване на главницата за цена на услугата дялово разпределение за периода от 01.12.2018г. до 04.11.2021г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д.№ ./2021г. на СРС, 77 състав.

Ищецът твърди да е налице облигационно отношение, възникнало с ответника въз основа на договор за продажба на топлинна енергия при Общи условия, чиито клаузи съгласно чл. 150 ЗЕ са обвързали потребителите без да е необходимо изричното им приемане. Поддържа, че съгласно тези Общи условия е доставил за процесния период на ответника топлинна енергия, като купувачът не е престирали насрещно – не е заплатил дължимата цена, формирана на база прогнозни месечни вноски и изравнителни сметки,, изготвени по реда за дялово разпределение, както и дължимата стойност на услугата „Дялово разпределение“. Твърди, че съгласно общите условия купувачът на топлинна енергия е длъжен да заплаща дължимата цена в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят месечните дължими суми. Претендира установяване на вземанията, за които е издадена заповед за изпълнение по ч.гр.д. № ./2021г. по описа на СРС, 77 състав, срещу дължимостта на които ответникът е възразил в срока по чл. 414, ал. 2 ГПК, както и разносните за производството.

Ответникът не е депозирал в срока по чл. 131, ал. 1 ГПК отговор на исковата молба. В подаденото в заповедното производство възражение срещу заповедта за изпълнение е възразил за изтекла погасителна давност за вземането.

Третото лице-помагач „Т.“ ЕООД взема становище за основателност на предявените искиове.

Софийски районен съд, като взе предвид доводите на страните и въз основа на събраните по делото доказателства, намира следното от фактическа и правна страна:

Предявени са обективно кумулативно съединени установителни искиове с правна квалификация чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 150 ЗЕ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД.

По исковите по чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 150 ЗЕ в тежест на ищеца е да установи възникването на облигационно отношение между него и ответника, по силата на което е доставил топлинна енергия на посочената стойност и за ответника е възникнало задължение за плащане на уговорената цена в претендирания размер, както и че в неговия патримониум е възникнало правото да получи стойността на извършената услуга дялово разпределение, както и нейният размер.

По исковите по чл. 86, ал. 1 ЗЗД в тежест на ищеца е да докаже възникването на главен дълг, изпадането на длъжника в забава и размера на обезщетението за забава.

При установяване на фактите, за които тежест носи ищецът, ответникът следва да докаже, че е погасил задълженията си чрез плащане.

При така разпределената доказателствена тежест и след преценка на събраните по делото доказателства, съдът намира следното:

Разпоредбата на чл. 153 ЗЕ поначало определя като клиент на топлинна енергия собственици и титуляри на вещно право на ползване в сграда – етажна собственост, присъединени към абонатна станция или към нейно самостоятелно отклонение. Клиент на топлинна енергия за битови нужди може да бъде и лице, което е ползвател на имота и е сключило с топлопреносното предприятие договор за продажба на топлинна енергия за битови нужди за същия имот, през времетраенето на който ползвателят дължи заплащането на цената ѝ – т. 1 от Тълкувателно решение № 2/2017г. на ОСГК на ВКС. Съгласно мотивите на цитираното тълкувателно решение договорът между третото ползващо лице и топлопреносното предприятие подлежи на доказване по общия ред на ГПК, като например открити не на индивидуална партия на ползвателя, но не се презюмира с установяване на факта на ползване на топлоснабдения имот. Като се имат предвид посочените разяснения, дадени при тълкувателната дейност на ВКС, съдът приема въз основа на събраните по делото доказателства, обсъдени поотделно и в тяхната съвкупност, следното: установява се, че с Договор за продажба на държавен недвижим имот от военно-жилищния фонд по реда на НДИ от 15.10.1991г. на М.И.П. и Й.Б. П. е продаден недвижим имот, представляващ апартамент № ..., в жилищната сграда на блок ..., комплекс „Х.Д.“, гр. С., за който няма спор по делото, че е идентичен с процесния имот с абонатен номер ... Установява се от представените справки по реда на Наредба № 14/18.11.2009г. от НБН, че М.И.М. е починал на 01.01.2009г., а Й.Б. П. е починала на 20.09.2018г. (и двамата починали преди процесния период), като техен единствен наследник по закон е дъщеря им – ответницата И. М. П.. Следователно и при липса на други твърдения и доказателства за промяна в собствеността на процесния имот от датата на закупуването му до смъртта на наследодателите на ответницата, следва, че за исковия период от м.10.2018г. до м.04.2020г. същият е бил собственост на И. М. П. по силата на настъпилото наследствено правоприемство. В качеството си на собственик на топлоснабдения имот ответницата се явява клиент на топлинна енергия за битови нужди за процесния период и имот и страна по облигационно правоотношение с ищеца с предмет продажбата на топлинна енергия, която се осъществява при общи условия, предложени от топлопреносното предприятие и одобрени от КЕВР (чл. 150 ЗЕ).

За исковия период в сила са били Общи условия за продажба на топлинна енергия от „Т.“ ЕАД на потребители за битови нужди в гр. С., одобрени с решение № ОУ-1 от 27.06.2016г. на КЕВР, в сила от 11.08.2016г., които при липса на твърдения и представени доказателства за сключено индивидуално споразумение между страните по реда на чл. 150, ал. 3 от ЗЕ, обвързват страните и без изричното им писмено приемане с изтичане на 30-дневен срок от публикуването им в един централен и един местен всекидневник (чл. 150, ал. 2 ЗЕ).

Установява се от представените писмени доказателства и заключение на СТЕ, че за процесния период сградата, в която се намира имотът на ответника, е била топлоснабдена, както и че в нея е въведена система за дялово разпределение, извършвано от фирма за дялово разпределение „Т.“ ЕООД, избрана от етажните собственици на Общо събрание, проведено на 06.11.2001г., видно от представения протокол от същата дата, като праводателят на ответницата М.И.М. е подписал протокола и подписът му не е оспорен в производството. Отделно от това се установява, че за исковия период е осигуряван достъп на Ф. „Т.“ ЕООД до имота, поради което съдът приема, че ответникът не е оспорвал извън процеса извършването на услугата дялово разпределение от трето-лице помагач.

Установява се от заключение на изслушаната по делото СТЕ, която съдът кредитира като компетентно изготвена и даваща пълен и обоснован отговор на поставените задачи, че за процесния период ищецът е доставял топлинна енергия до обслужващата сградата, в която се намира процесният имот, абонатна станция, която се е отчитала на първо число на всеки месец чрез сертифициран и преминал метрологичен контрол общ топломер, както и че от доставеното в абонатната станция количество топлинна енергия са отчислявани за сметка на топлофикационното дружество технологичните разходи, по математическа формула, предвидена в приложение към чл. 61, ал. 1, т. 4.1 от Наредба № 16-334 от 06.04.2007г., верността на който математически модел е проверен от вещото лице. Вещото лице посочва, че не може да потвърди начислената топлинна енергия за периода от 06.11.2018г. до 10.12.2018г., тъй като за този период е определяна служебна енергия в нарушение на нормативната уредба, доколкото общият топломер е бил демонтиран и при проверка е установено, че той е негоден, заради което не е монтиран отново, а нов топломер е монтиран чак на 11.12.2018г., въпреки задължението на ищеца да направи това в срок от 5 работни дни от установяване на повредата (чл. 44, т. 1 и т. 2 от Наредба 16-334).

Като резултат между клиентите на топлинна енергия в сградата, в която се намира топлоснабденият имот се е разпределяло само количество топлинна енергия, реално достигнало до инсталацията в сградата и до техните имоти. В частност, в разглеждания случай се установява от заключението на СТЕ, че за имота на ответника е начислявана ТЕ за отопление на имот по показателите на 3 броя радиатори с И., на които е извършван реален отчет и 1 брой щранг-лира по максимален специфичен разход на сградата (МСРС) по формула, предвидена в чл. 6.5 от Наредба 16-334, точността на който математически модел вещото е проверило и е в съответствие с отразената стойност от Ф. в изравнителните сметки. Начислявана е и ТЕ, отделена от сградната инсталация, разпределяна между абонатите пропорционално на пълните отопляеми обеми на имотите им по проект, като в процесния период разпределението е извършено в полза на ответницата. Не е начислявана ТЕ за БГВ, тъй като такава ТЕ в сградата не се ползва, защото няма сградна инсталация за топла вода. За процесния период е извършен реален отчет на уредите, като за периода от 2018г.-2019г. отчетът е бил дистанционен, а главният отчет за 2019г.-2020г. е подписан, като подписът не е оспорен в производството. Заплащането на топлинната енергия за процесния период се е извършвало на база прогнозни месечни вноски и една изравнителна сметка, чието предназначение е било да коригира прогнозните стойности, така че като краен резултат клиентът да заплати реално доставеното до имота количество топлинна енергия. При отчитане, че за исковия период са спазени техническите нормативи при разпределение на топлинната енергия (с изключение на периода от 06.11.2018г. до 10.12.2018г.), съдът приема, че за процесния период доставената от топлопреносното дружество топлинна енергия се равнява на сумата от 2061,91 лв. съгласно заключението на СТЕ след отчитане на изравнителния резултат от отоплителните сезони, включени в исковия период – сума за връщане за сезон 2018г./2019г. и сума за доплащане за сезони 2019г./2020г. и приспадане на начислената в нарушение на нормативните разпоредби стойност на служебно начислена ТЕ за периода от 06.11.2018г. до 10.12.2018г.

С оглед извода за основателност на предявения иск за цена на ТЕ в установения за дължим размер, следва да се разгледа своевременно заявеното от ответника възражение за погасяване по давност на част от вземанията за исковия период. Съгласно Тълкувателно решение от 12.04.2012г. на ОСГТК на ВКС по тълкувателно дело № 3/2011г. задълженията на потребителите на топлинна енергия, представляват задължения за периодично плащане, тъй като са налице повтарящи се през определен период от време еднородни задължения с

посочен в Общите условия падеж, поради което и по отношение на тях е приложима давността по чл. 111, б. „в” ЗЗД. В Общите условия, действали през процесния период, е предвидено, че купувачите са длъжни да заплащат месечните си задължения за доставена топлинна енергия в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят (чл. 33, ал. 1 ОУ от 2016г.). Съгласно разпоредбата на чл. 114, ал. 1 от ЗЗД давността започва да тече от момента на изискуемостта на вземането, като при срочните задължения, давността тече от деня на падежа (тъй като срокът е уговорен в полза на длъжника и кредиторът не може да иска предсрочно изпълнение), а съгласно чл. 114, ал. 2 ЗЗД ако е уговорено, че вземането става изискуемо след покана, давността започва да тече от деня, в който задължението е възникнало. Като се съобрази изложеното и се вземе предвид, че давностният срок е прекъснат с подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение за процесните вземания на 18.11.2021г., както и че в периода 13.03.2020 г. – 20.05.2020 г. същият е спрял да тече на основание чл. 3, т. 2 от Закона за мерките и действията по време на извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г., и за преодоляване на последиците, във връзка с § 13 от ПЗР на ЗИД на Закона за здравето (обн. ДВ, бр. 44/2020 г., в сила от 14.05.2020 г.), следва, че към 18.11.2021г. – датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение за процесните вземания, с който момент законът свързва последиците от предявяване на исковете, не е изтекла тригодишната погасителна давност и за най-старото задължение от исковия период за м.10.2018г., което е станало изискуемо на 17.12.2018г., поради което към датата на подаване на заявлението не е била изтекла тригодишната погасителна давност за него и без съобразяване спирането за периода на извънредното положение.

Следователно и при липса на твърдения и доказателства за плащане, искът за установяване на дължимост на цена на топлинната енергия е основателен за сумата от 2061,91 лв. за периода от м.10.2018г. до м.04.2020г., за който следва да се уважи, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявление за издаване на заповед за изпълнение – 18.11.2021г. до окончателното изплащане на вземането, като се отхвърли за разликата над сумата от 2061,91 лв. до пълния предявен размер от 2464,48 лв.

По иска за установяване на акцесорното задължение за мораторна лихва върху главницата за цена на топлинната енергия в тежест на ищеца е да установи наличието на главен дълг и изпадането на длъжника в забава за плащането му. Съгласно приложимите към процесния период ОУ от 2016г. (чл. 32, ал. 1 и ал. 2) месечната дължима сума за доставената топлинна енергия на клиент в СЕС, в която дяловото разпределение се извършва по смисъла на чл. 71 от Наредбата за топлоснабдяването (по прогнозно количество), се формира въз основа на определеното за него прогнозно количество топлинна енергия и обявената за периода цена, за която сума се издава ежемесечно фактура от продавача, а месечната дължима сума за доставената топлинна енергия на клиент в СЕС, в която дяловото разпределение се извършва по смисъла на чл. 73 от Наредбата (на база реален отчет), се формира въз основа на определеното за него реално количество топлинна енергия и обявената за периода цена, за която сума се издава ежемесечно фактура от продавача. В ал. 3 на чл. 32 от ОУ от 2016г. е предвидено, че след отчитане на средствата за дялово разпределение и изготвяне на изравнителните сметки от търговеца, продавачът издава за отчетния период кредитни известия за стойността на фактурите по ал. 1 и фактура за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, определено на база изравнителните сметки. Съгласно чл. 33, ал. 2 клиентите са длъжни да заплащат стойността на фактурата по чл. 32, ал. 2 и ал. 3 за потребеното количество топлинна енергия за отчетния период, в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят, а съгласно ал. 4 на чл. 33 продавачът начислява обезщетение за забава в размер на законната лихва само за задълженията по чл. 32, ал. 2 и ал. 3, ако не са заплатени в срока по ал. 2. В случая се установява, че за процесния период месечната дължима цена се е определяла по прогнозно количество, както и че ответникът не е заплатил месечните суми в предвидения в чл. 33, ал. 1 ОУ 45-дневен срок. Тъй като се касае за прогнозно определяне на месечните задължения обаче, съгласно предвиденото в чл. 33, ал. 4 ОУ обезщетение за забава в размер на законната лихва се начислява само за задълженията по чл. 32, ал. 3 ОУ (върху стойността на общата фактура след изготвяне на изравнителни сметки), а падежът на плащане на това задължение настъпва съгласно чл. 33, ал. 2 ОУ в 45-дневен срок след изтичане на периода, за който се отнасят. В случая 45-дневния срок за плащане на общото задължение за отоплителен сезон

2018г.-2019г. е настъпил с изтичане на 45-дневен срок след периода, за който се отнасят, т.е. на 17.06.2019г. (първият присъствен след изтичане на срока в неприсъствен ден), а за отоплителен сезон 2019г. – 2020г. е настъпил на 15.06.2020г. Видно от представените от третото лице-помагач изравнителни сметки и документ за отчет в срока по чл. 33, ал. 2 от ОУ не е била изготвена нито изравнителна сметка, нито издадена обща фактура за съответния период, поради което и разпоредбата на чл. 33, ал. 2 ОУ, отнасяща се до изпадането на длъжника в забава не може да се приложи. Съответно за изпадането на ответника в забава за плащане на цената на топлинната енергия ищецът е следвало да се докаже отправяне на покана (чл. 84, ал. 2 ЗЗД) за плащане на общата фактура, издадена след уговорения и поради това неприложим в ОУ срок, но такава ищецът не твърди и не доказва да е отправил. С оглед изложеното предявеният иск за установяване на вземане за обезщетение за забава е основателен срещу ответника за сумата от 404,52 лв. за периода от 15.09.2019г. до 04.11.2021г. е изцяло неоснователен и следва да се отхвърли.

Услугата „Дялово разпределение“ е поначало възмездна (арг. от разпоредбата на чл. 140, ал. 5, т. 8 ЗЕ) и се извършва съгласно разпоредбата на чл. 139, ал. 2 ЗЕ от топлопреносното предприятие или по възлагане на лице, включено в регистъра по чл. 139а ЗЕ, каквото е третото лице-помагач. Отношенията между топлопреносното предприятие и топлинния счетоводител се уреждат от договор със съдържание, предвидено в чл. 139в, ал. 3 ЗЕ, като етажните собственици могат да изберат лице, за извършване на услугата дялово разпределение – чл. 139б, ал. 1 ЗЕ.

Съобразно действалите за периода ОУ за продажба на топлинна енергия купувачите на топлинна енергия, каквито са ответниците, заплащат на продавача стойността на услугата „дялово разпределение“, извършвана от избрания от тях търговец (чл. 22, ал. 2 ОУ от 2016г.), която включва цена на обслужване на партидата на клиента, включваща изготвяне на изравнителна сметка и цена за отчитане на един уред за дялово разпределение и броя на уредите в имота, по ред и начин, определен от продавача и обявен по подходящ начин на купувача (чл. 36 ОУ от 2016г.).

Установява се по делото, че за процесния период дяловото разпределение е извършвано от избран от етажната собственост търговец – Ф., поради което ответникът дължи заплащане на нейната стойност на продавача на ТЕ (ищецът) по силата на ОУ, които го обвързват и срещу които същият не е възразил, щом предоставената услуга е осъществена. Стойността на услугата за исковия период, срещу чийто размер ответникът не е възразил, се равнява съобразно неоспореното заключение на съдебно-счетоводната експертиза на сумата от 37,17 лв. за периода от м.10.2018г. до м.04.2020г. Искът за установяване на цена на услугата дялово разпределение е следователно основателен в пълния предявен размер и при липсата на доказателства за плащане следва да се уважи изцяло, ведно със законната лихва от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 18.11.2021г. до окончателното изплащане на вземането.

Неоснователен се явява предявеният иск за обезщетение за забава върху установеното в процеса задължение за такси за дялово разпределение. Поставянето на длъжника в забава за заплащането на таксите за дялово разпределение не е доказана по делото при носена от ищеца тежест за това, тъй като ОУ не установяват срок за заплащане на тези задължения, а ищецът не е доказал какъв е определеният от него ред за заплащане на таксите, към който препраща уговорката в чл. 36 от ОУ от 2016г., нито е отправил покана за заплащането им. Поради изложеното не се установява ответникът да е изпаднал в забава преди подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение като предпоставка за дължимост на това вземане и искът, предявен на това основание следва да се отхвърли като неоснователен.

При този изход на спора право на разноски имат и двете страни, но такИ. е претендирал единствено ищецът, като е доказал извършването на разноски за заповедното производство в размер на 58,29 лв. – държавна такса и разноски за исковото производство в размер на 58,29 лв. – държавна такса, 300 лв. – депозит за СТЕ и 250 лв. – депозит за ССЧЕ. И в двете производства ищецът е бил защитаван от юрисконсулт и е претендирал заплащане на юрисконсултско възнаграждение, което съдът определя по реда на чл. 78, ал. 8 ГПК (ред, ДВ, бр. 8/2017г.), на сумата от 50 лв. за заповедното производство на основание чл. 37 ЗПП вр. чл. 26 НЗПП и на сумата от 100 лв. за исковото производство на основание чл. 37 ЗПП вр. чл. 25, ал. 1 ЗПП. Или разноските на ищеца за заповедното производство са в общ размер

от 108,29 лв., от който следва да му се присъдят съразмерно с уважената част от исквете на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК разноски в размер на 77,99 лв. Разноските за исковото производство на ищеца са в общ размер от 708,29 лв., от който следва да му се присъдят съразмерно на уважената част от исквете на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК разноски в размер на 510,13 лв.

Така мотивиран, Софийски районен съд

РЕШИ:

ПРИЗНАВА ЗА УСТАНОВЕНО на основание чл. 422, ал. 1 ГПК вр. чл. 79, ал. 1, пр. 1 ЗЗД вр. чл. 150 ЗЕ, че И. М. П., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. С.. дължи на „Т.“ ЕАД, ЕИК ., с адрес и седалище на управление: гр. С., ул. „Я“, сумата от 2061,91 лв., представляваща цена на незаплатена топлинна енергия за периода от м.10.2018г. до м.04.2020г. за топлоснабден имот в гр. С., аб. № ., сумата от 37,17 лв., представляваща цена на услугата дялово разпределение за периода от м.10.2018г. до м.04.2020г., ведно със законната лихва върху главниците от датата на подаване на заявлението за издаване на заповед за изпълнение – 18.11.2021г. до окончателното изплащане на вземанията, за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д.№ ./2021г. на СРС, 77 състав, като ОТХВЪРЛЯ иска за установяване на вземането за цена на топлинна енергия за разликата над сумата от 2061,91 лв. до пълния предявен размер от 2464,48 лв., както и исквете с правна квалификация чл. 86, ал. 1 ЗЗД за установяване на вземане за обезщетение за забава върху цената на топлинната енергия в размер на 404,52 лв. за периода от 15.09.2019г. до 04.11.2021г. и за установяване на вземане за обезщетение за забава върху цената на услугата дялово разпределение в размер на 8,30 лв. за периода от 01.12.2018г. до 04.11.2021г.

ОСЪЖДА И. М. П., ЕГН *****, с постоянен адрес: гр. С..мда заплати на „Т.“ ЕАД, ЕИК ., с адрес и седалище на управление: гр. С., ул. „Я. на основание чл. 78, ал. 1 и ал. 8 ГПК сумата от 77,99 лв., представляваща разноски за заповедното производство и сумата от 510,13 лв., представляваща разноски за исковото производство.

Решението е постановено при участието на третото лице-помагач на страната на ищеца „Т.“ ЕООД, ЕИК ., със седалище и адрес на управление: гр. С., ул. „П..

Решението подлежи на обжалване пред Софийски градски съд в двуседмичен срок от връчването му на страните.

Съдия при Софийски районен съд: _____